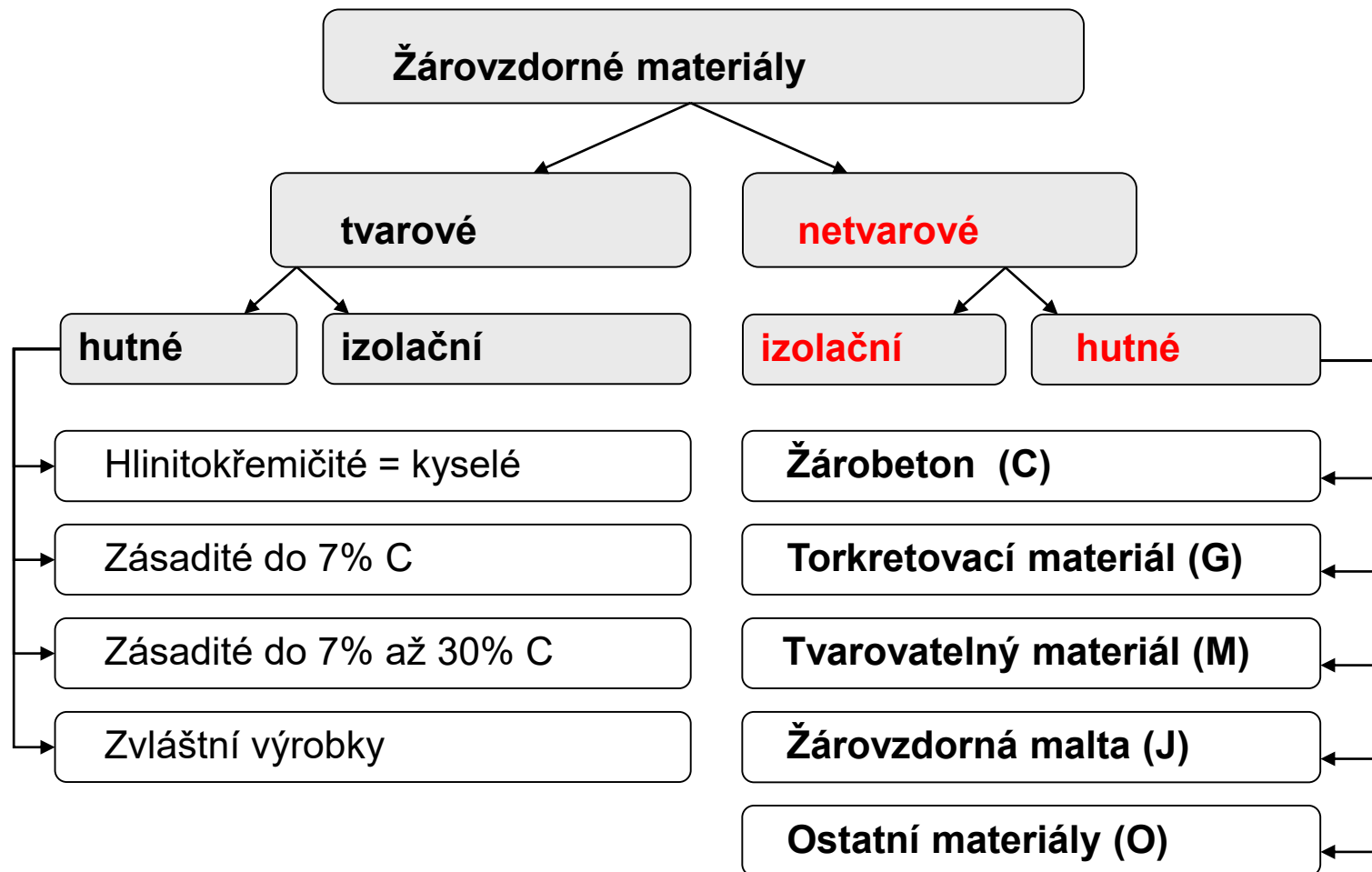

7.7. Netvarové žáromateriály

- Podle ČSN EN 1402-1
- Směsi schopné zpracování do různých tvarů

7.7. Netvarové žáromateriály

- také tvarovky z netvarových žárovzdorných materiálů litím nebo formováním (někdy i předem tepelně upraveny).
- nyní více než 50 % výroby žáromateriálů.

Výhody:

- Odpadá výpal ve výrobním závodě (výpal proběhne až při uvádění tepelného agregátu do provozu).
- (Vlastní tvarování se provádí až při aplikaci).
- Nižší podíl spár (slabé místo vyzdívky).

Nevýhody:

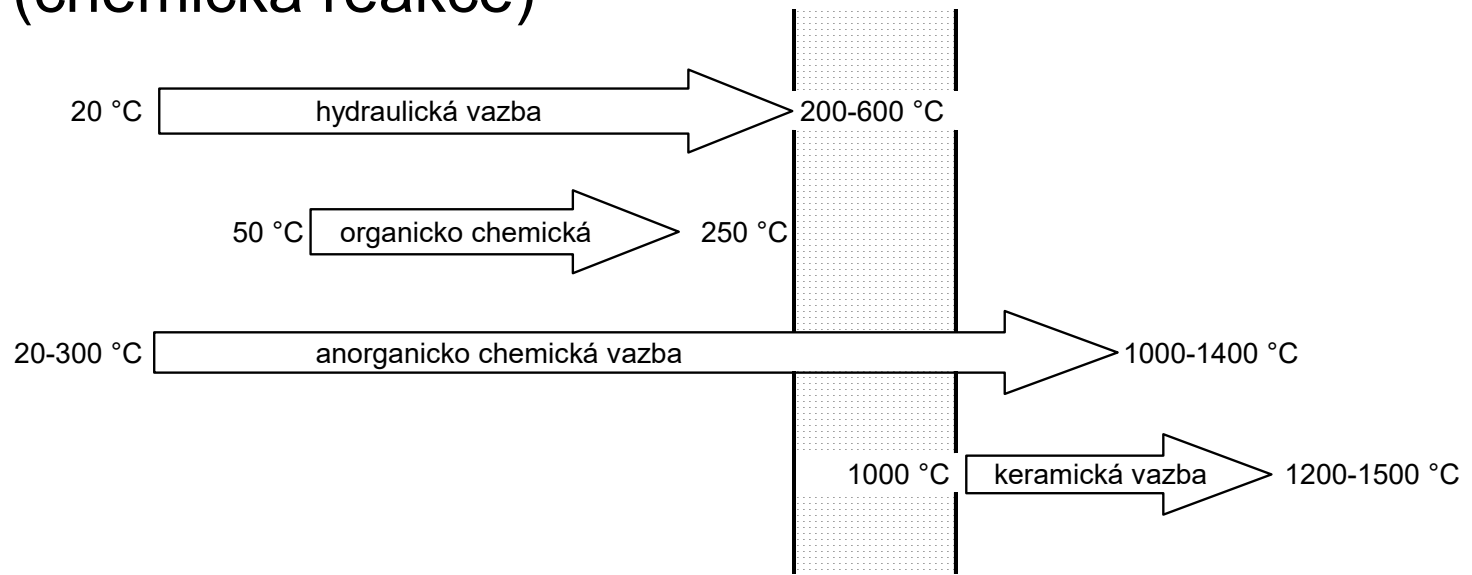
- Nutné přesné dodržení technologického postupu (zej. pomalejší uvedení tepelného agregátu do provozu).

7.7. Netvarové žáromateriály

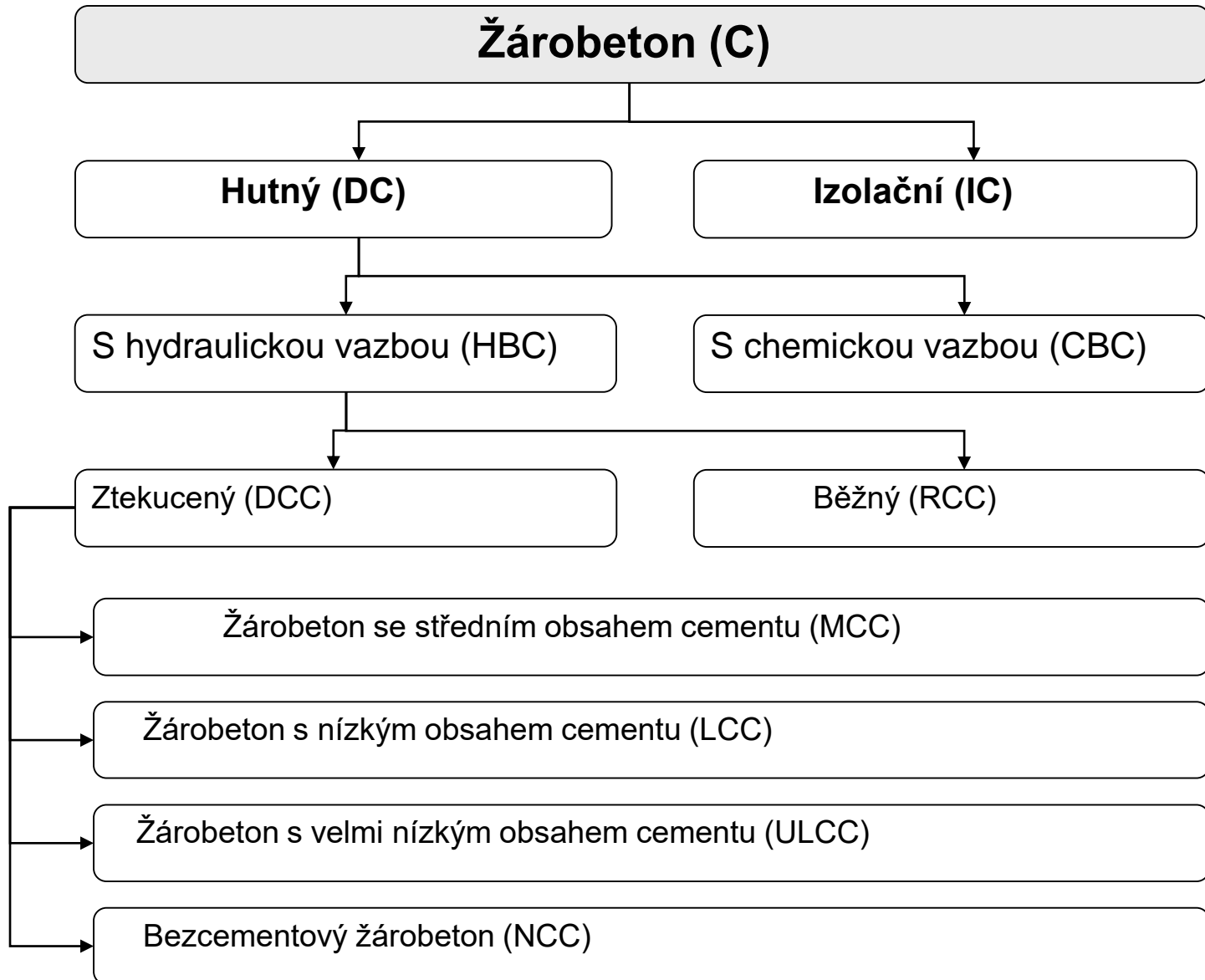
- Obecně: žárovzdorné ostřívo + pojivo (pevnost za syrova).
- suché směsi.

Pojivo - druhy vazby:

- **Keramická** - jíly
- **Hydraulická** – cement (do asi 600 °C)
- Organicko **chemická** – dehet, pryskyřice (vyhoří do 300 °C → pokles pevnosti do vzniku keramické vazby)
- Anorganicko **chemická** – fosforečnany, kyselina fosforečná, vodní sklo (chemická reakce)

7.7.1 Žárověbetony - rozdělení

7.7.1 Žárovbetony

- směs žárovzdorných kameniv a pojiva (cementu),
- většinou dodávané v suchém stavu, používané po přidavku a smíšení s vodou nebo jinou kapalinou.
- Ukládání vibračním litím, litím bez vibrace (samotekoucí), pěchováním tyčí a nebo dusáním.

IC - objemová hmotnost $< 1800 \text{ kg.m}^{-3}$

DC - objemová hmotnost $> 1800 \text{ kg.m}^{-3}$

CBC - jedno a více chemických pojiv $\rightarrow$ zatvrdnutí směsi

RCC – 15 - 30 % cementu + obsah CaO $< 3,5 \%$

DCC - min. 2 % částic pod 1 mm + min. jeden druh ztekucovadla.

LCC – 3 - 6 % cementu + obsah CaO 1 - 3,5 %

ULCC – 1 - 3 % cementu + obsah CaO 0,2 – 1 %

NCC – bez cementu

SFC – samotekoucí žárovbetony

7.7.1.1 Složení žárobetonu

Plnivo - hlavní složka, hrubozrnná frakce nad 45 μm tvoří 65 - 75 % z celkového složení (určuje základní žárové vlastnosti) + jemnozrnná frakce zrn pod 45 μm .

Pojivo – hydraulické pojivo (hlinitanový, resp. portlandský cement), keramické pojivo (jíl), organicko chemické pojivo nebo anorganicko chemické pojivo.

Přísady - ztekucovadla nebo regulátory tuhnutí.

	kamenivo	cement	druh hlinitanového cementu		
			LAFARGE	SECAR	
žárobeton	křemičitý písek	500 °C			
	čedič, žula, trapp	800 °C			
	vysokopeční struska	800 °C			
	cihelná drť	1 000 °C			
	alag *	1 150 °C			
	šamotová drť s 35 % Al ₂ O ₃	1 150 °C			
		1 250 °C			
	šamot 40/42 % Al ₂ O ₃ lupek		1 350 °C		
			1 450 °C		
	šamotová drť s obsahem 42/44 % Al ₂ O ₃		1 300 °C		
			1 350 °C		
	šamot 42/44 % Al ₂ O ₃ molochit		1 300 °C		
			1 400 °C		
			1 500 °C		
			1 525 °C		
	silimanit bílý bauxit		1 350 °C		
			1 450 °C		
			1 550 °C		
		1 575 °C			
hnědý elektro korund		1 400 °C			
		1 550 °C			
		1 650 °C			
		1 750 °C			
bílý korund		1 800 °C			
		1 900 °C			
tabulární korund		1 800 °C			
		2 000 °C			

izolační žárobeton	permla, láva, křemelina	500 °C			
	zpěněná láva, pucolán				
	vermikulit	1 000 °C			
	sintrovaný popílek				
	exp. jí (keramzit), břidlice	1 100 °C			
	zpěněná struska	1 000 °C			
	perlit		1 150 °C		
			1 200 °C		
	lehčený šamot 40 % Al ₂ O ₃		1 300 °C		
			1 350 °C		
	drť izolačních cihel s vysokým obsahem Al ₂ O ₃		1 400 °C		
			1 425 °C		
	kuličkový korund		1 700 °C		
			1 800 °C		

Plnivo (kamenivo, ostřivo)

Hutný žárobeton:

- **do 1400 °C** - pálený lupek, šamotová drť (méně Al_2O_3),
- **1400 °C - 1600 °C** - pálené kaolíny, bauxit, sillimanit, pálené lupky s vyšším obsahem Al_2O_3
- **nad 1600 °C** - korund, mullit-korund, syntetický mullit, SiC

Izolační žárobeton:

objemová hmotnost 400 - 1200 $\text{kg}\cdot\text{m}^{-3}$.

- **nižší tepelné namáhání** - keramzit, vermikulit, expandovaný perlit,
- **střední tepelné namáhání** - lehčený šamot, pěnošamot, lehčený kaolín,
- **vyšší teploty** - kuličkový korund.

Pojivo – hydraulická vazba

- tuhne a tvrdne za normální teploty,
- vzniklé hydráty se při ohřevu rozkládají v intervalu 200 - 600 °C,
- 800 °C - pevnost klesá na méně než 50 % původní pevnosti.
- Další zvyšování teploty $\Rightarrow$ obvykle nárůst pevnosti (vznik keramické vazby).
- hlinitanový cement, portlandský cement

hydratace (hydraulická vazba) $\rightarrow$ dehydratace $\rightarrow$ slinování (keramická vazba)

7.7.1.2 Hlinitanové žárobetony

- pojivo: hlinitanový cement $\Rightarrow$ použití až do 1900 °C (klasifikační teplota = teplota zaokrouhlená na celé stovky °C směrem dolů, kdy délkové změny nepřesahují $\pm 1,5$ %)
- Hydraulické složky: CA, CA₂.
- **s růstem Al₂O₃ roste kvalita z hlediska žárovzdornosti.**
- s nízkým obsahem Al₂O₃ 45-50 %
- se středním obsahem Al₂O₃ 50-70 %
- s vysokým obsahem Al₂O₃ 70-85 %
- s velmi vysokým obsahem Al₂O₃ >85 %
- Není volné CaO
- Kamenivo: korund, mullit, šamot, perlit, vermikulit, kuličkový korund

Hlinitanové cementy

- Secar (Lafarge), Gorkal, Almatis, Istra...
- **Gorkal 40 (do 1300 °C)**: Al_2O_3 min. 40 %, CaO min. 36 %, SiO_2 2 - 4 %, Fe_2O_3 10 - 14 %; hlavní fáze CA, vedlejší fáze C_4AF , C_{12}A_7 , C_2AS ; *Pevnost v tlaku* 45 - 55 MPa (po 24 h), 60 MPa (po 72 h)
- **Gorkal 70 (do 1700 °C)**: Al_2O_3 69 - 71 %, CaO 26 - 29 %, SiO_2 méně než 0,5 %, Fe_2O_3 méně než 0,5 %; hlavní fáze CA, CA_2 ; vedlejší fáze C_{12}A_7 , Al_2O_3 ; *Pevnost v tlaku* 30 - 40 MPa (po 24 h)

7.7.1.3 Portlandské žárobetony

- Pojivo: portlandský cement (16 – 26 % SiO_2 , 59 – 67 % CaO , 4-8 % Al_2O_3 , 2-5 % Fe_2O_3 , 0,3-5 % MgO , alkálie do 2 %).
- C_3S , C_2S , CA, C_4AF , **volné CaO (kolem 1 – 2 %) → eutektické tavivo + hydratace (portlandit) (+ 150 %) ⇒ nutnost vázat volné CaO (jíl, jemně mletý šamot, struska,...)**
- Použití do 1100 °C ⇒ levné kamenivo (šamot, keramzit, perlit, cihelná drť,...)

TYP hutný žárobeton TYPE dichter Feuerbeton TYPE OF PRODUCT dense castable	SUROVINOVÁ BÁZE vysocehlinitý šamot ROHSTOFFBASIS tonerdereiche Schamotte MAIN RAW MATERIAL BASE high-alumina fireclay	VAZBA hydraulická BINDUNGSART hydraulisch TYPE OF BOND hydraulic
---	---	---

VŠEOBECNÉ ÚDAJE / ALLGEMAINNE ANGABEN / GENERAL DATA

KLASIFIKAČNÍ TEPLOTA KLASIFIZIERUNGSTEMPERATUR CLASSIFICATION TEMPERATURE	°C	1500	ZRNITOST KÖRNUNG GRAIN SIZE	mm	0 - 6
SPOTŘEBA MATERIÁLU MATERIALBEDARF MATERIAL REQUIRED	t/m ³	2,3	OBRUSNOST (prEN 993-20) ABRIEB ABRASION RESISTANCE	cm ³	
SPOTŘEBA VODY ANMACHWASSERBEDARF WATER REQUIRED	L / 100 kg	10,5-12,0	ÚNOSNOST V ŽÁRU (ČSN EN 993-8) DRUCKFEUERBESTÄNDIGKEIT REFRACTORINESS-UNDER-LOAD	°C	min. 1391

CHEMICKÉ SLOŽENÍ / CHEMISCHE ANALYSE / CHEMICAL ANALYSIS (%)

Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	CaO		
50	40	0,8	6,2		

FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI / FYZIKALISCHE EIGENSCHAFTEN / PHYSICAL PROPERTIES (ČSN P ENV 1402-6)

TEPLOTA VÝPALU BRANDTTEMPERATUR TEST TEMPERATURE °C	OBJEMOVÁ HMOTNOST ROHDICHTE BULK DENSITY kg.m ⁻³	PEVNOST V TLAKU KALTD RUCKFESTIGKEIT COLD CRUSHING STRENGTH MPa	TRVALÉ DÉLKOVÉ ZMĚNY BLEIBENDE LIN. LÄNGEÄNDERUNG PERMANENT LINEAR CHANGE %	ZDÁNĹIVÁ PÓROVITOST OFFENE POROSITÄT APPARENT POROSITY %
110	min. 2250	min. 60		
800	min. 2100	min. 40	max. -0,1	25
1500	min. 2100	min. 45	max. ±0,5	20

TEPELNÁ VODIVOST / WÄRMELEITFÄHIGKEIT / THERMAL CONDUCTIVITY (ČSN EN 993-14)

					°C
					W.m ⁻¹ .K ⁻¹

OSTATNÍ ÚDAJE / BLEIBENDE ANGABEN / THE OTHERS INFORMATION

INSTALACE: vibrování	VERARBEITUNGSTECHNIK: Vibration	METHOD OF PLACEMENT: vibrating
--------------------------------	---	--

TYP chemicky vázaný žárobeton TYPE Feuerbeton mit chemischer Bindung TYPE OF PRODUCT chemically bonded castable	SUROVINOVÁ BÁZE nízkoželezitý šamot ROHSTOFFBASIS eisenarme Schamotte MAIN RAW MATERIAL BASE low iron fireclay	VAZBA chemická BINDUNGSART chemisch TYPE OF BOND chemical
--	---	--

VŠEOBECNÉ ÚDAJE / ALLGEMEINE ANGABEN / GENERAL DATA

KLASIFIKAČNÍ TEPLOTA KLASSIZIERUNGSTEMPERATUR CLASSIFICATION TEMPERATURE	°C	1500	ZRNITOST KÖRNUNG GRAIN SIZE	mm	0 - 6
SPOTŘEBA MATERIÁLU MATERIALBEDARF MATERIAL REQUIRED	t/m ³	2,2	KYSELINOVZDORNOST (ČSN EN 993-16) SAÜREBESTÄNDIGKEIT ACID-RESISTANCE	%	
ROZDĚLÁVACÍ KAPALINA ANMACHFLÜSIGKEIT MIXING LIQUID	REFRAFIX PX	13	kg / 100 kg	ÚNOSNOST V ŽÁRU (ČSN EN 993-8) DRUCKFEUERBESTÄNDIGKEIT REFRACTORINESS-UNDER-LOAD	°C

CHEMICKÉ SLOŽENÍ / CHEMISCHE ANALYSE / CHEMICAL ANALYSIS (%)

Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	CaO		
45	46	1,0			

FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI / FYZIKALISCHE EIGENSCHAFTEN / PHYSICAL PROPERTIES (ČSN P ENV 1402-6)

TEPLOTA VÝPALU BRANDTTEMPERATUR TEST TEMPERATURE °C	OBJEMOVÁ HMOTNOST ROHDICHTE BULK DENSITY kg.m ⁻³	PEVNOST V TLAKU KALTDROCKFESTIGKEIT COLD CRUSHING STRENGTH MPa	TRVALÉ DÉLKOVÉ ZMĚNY BLEIBENDE LIN. LÄNGEÄNDERUNG PERMANENT LINEAR CHANGE %	ZDÁNLIVÁ PÓROVITOST OFFENE POROSITÄT APPARENT POROSITY %
110	min. 2170	min. 70		
800	min. 2100	min. 45	max. -0,2	16
1500	min. 2120	min. 100	max. -0,7	12

TEPELNÁ VODIVOST / WÄRMELEITFÄHIGKEIT / THERMAL CONDUCTIVITY (ČSN EN 993-14)

						°C
						W.m ⁻¹ .K ⁻¹

OSTATNÍ ÚDAJE / BLEIBENDE ANGABEN / THE OTHERS INFORMATION

INSTALACE: dusání, vibrace	VERARBEITUNGSTECHNIK: Stampfen, Vibration	METHOD OF PLACEMENT: ramming, vibrating
--------------------------------------	---	---

TYP izolační žárobeton TYPE Feuerleichtbeton TYPE OF PRODUCT insulating castable	SUROVINOVÁ BÁZE lehčený šamot ROHSTOFFBASIS Leichtschamotte MAIN RAW MATERIAL BASE insulating fireclay	VAZBA hydraulická BINDUNGSART hydraulisch TYPE OF BOND hydraulic
---	---	---

VŠEOBECNÉ ÚDAJE / ALLGEMAINNE ANGABEN / GENERAL DATA

KLASIFIKAČNÍ TEPLOTA KLASSIFIZIERUNGSTEMPERATUR CLASSIFICATION TEMPERATURE	°C	1400	ZRNITOST KÖRNUNG GRAN SIZE	mm	0 - 6
SPOTŘEBA MATERIÁLU MATERIALBEDARF MATERIAL REQUIRED	t/m ³	1,5	OBRUSNOST (prEN 993-20) ABRIEB ABRASION RESISTANCE	cm ³	
SPOTŘEBA VODY ANMACHWASSERBEDARF WATER REQUIRED	L / 100 kg	23-26	ÚNOSNOST V ŽÁRU (ČSN EN 993-8) DRUCKFEUERBESTÄNDIGKEIT REFRACTORINESS-UNDER-LOAD	°C	min. 1400

CHEMICKÉ SLOŽENÍ / CHEMISCHE ANALYSE / CHEMICAL ANALYSIS (%)

Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	CaO		
55	34	2,5	6		

FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI / FYZIKALISCHE EIGENSCHAFTEN / PHYSICAL PROPERTIES (ČSN P ENV 1402-6)

TEPLOTA VÝPALU BRANDTTEMPERATUR TEST TEMPERATURE °C	OBJEMOVÁ HMOTNOST ROHDICHTE BULK DENSITY kg.m ⁻³	PEVNOST V TLAKU KALDRUCKFESTIGKEIT COLD CRUSHING STRENGTH MPa	TRVALÉ DÉLKOVÉ ZMĚNY BLEIBENDE LIN. LÄNGEÄNDERUNG PERMANENT LINEAR CHANGE %	ZDÁNLIVÁ PÓROVITOST OFFENE POROSITÄT APPARENT POROSITY %
110	max. 1540	min. 25		
800	max. 1420	min. 15	max. -0,2	38
1400	max. 1450	min. 17	max. -1,4	40

TEPELNÁ VODIVOST / WÄRMELEITFÄHIGKEIT / THERMAL CONDUCTIVITY (ČSN EN 993-14)

400	600	800	1000	1200		°C
0,76	0,78	0,79	0,89	0,96		W.m ⁻¹ .K ⁻¹

OSTATNÍ ÚDAJE / BLEIBENDE ANGABEN / THE OTHERS INFORMATION

INSTALACE: vibrování	VERARBEITUNGSTECHNIK: Vibration	METHOD OF PLACEMENT: vibrating
--------------------------------	---	--

7.7.2 Malty, tmely, nátěry (ČSN 72 6100)

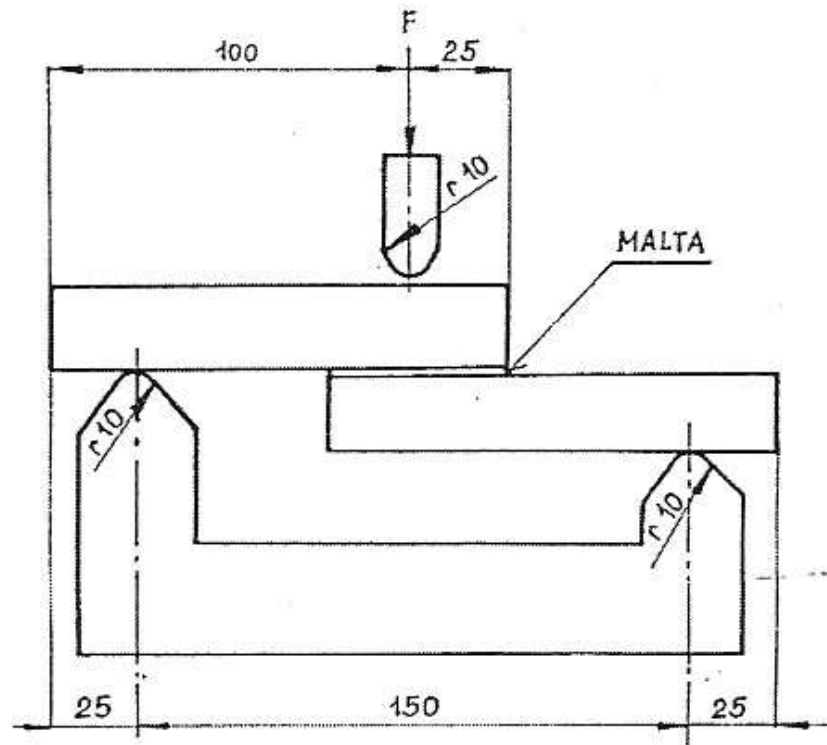
- Materiály pro zdění, spárování, opravy nebo povrchovou ochranu – směsi jemných žárovzdorných kameniv a pojiva (poživ)
- Pojiva – teplem tuhnoucí (keramická, chemická), na vzduchu tuhnoucí (hydraulická, chemická)

<i>Vlastnost</i>	<i>Garanční hodnota</i>	<i>Zkouší se dle</i>
Zrnitost	0-1,5 mm	ENV 1402-3
Nadsítné	max. 5 %	ENV 1402-3
Obsah Al ₂ O ₃	min. 25 %	ČSN EN 955-2
Obsah Fe ₂ O ₃	max. 2,0 %	ČSN EN 955-2
Žárovzdornost	min. 1350°C	ČSN EN 993-12
<i>Vlastnost</i>	<i>Informativní hodnota</i>	<i>Zkouší se dle</i>
Obsah SiO ₂	50 %	ČSN EN 955-2
Obsah CaO	15 %	ČSN EN 955-2
Pojivová schopnost po vysušení na 110°C/16h	420 N	ČSN 72 6100
Pojivová schopnost po výpalu 1350°C/4h	800 N	ČSN 72 6100
Optimální spotřeba vody na 100kg suché směsi	25 l	ENV 1402-3
Klasifikační teplota	1200°C	ČSN 72 6100

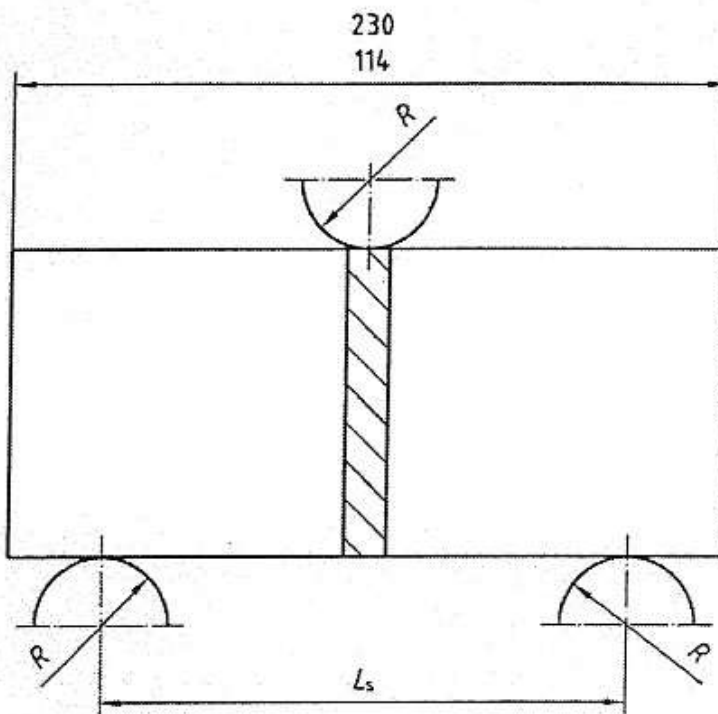
Zkoušení malt

- ČSN 72 6100 – pojivová schopnost, délkové změny (sušením, pálením), schopnost podržet si vodu, klasifikační teplota

Zkoušení malt

- ISO 13765 – konzistence (vtlačení kuželu, střešací stůl),
stabilita spoje (čas, kdy je ještě možno pohybovat s cihlami spojenými
maltou), pevnost spoje v ohybu, zrnitost, vlhkost

ŽÁROTMEL ALU-180

TYP žárovzdorný tmel TYPE Feuerkitt TYPE OF PRODUCT refractory mastic	SURROVINOVÁ BÁZE korund ROHSTOFFBASIS Korund MAIN RAW MATERIAL BASE corundum	VAZBA chemická, keramická BINDUNGSART chemisch, keramisch TYPE OF BOND chemical, ceramic
--	---	---

VŠEOBECNÉ ÚDAJE / ALLGEMEINE ANGABEN / GENERAL DATA

KLASIFIKAČNÍ TEPLOTA KLASIFIZIERUNGSTEMPERATUR CLASSIFICATION TEMPERATURE	°C	1800	ZBYTEK NA SÍTĚ 0,3 SEIVE RESIDUE RÜCKSTAND AUF DEM SIEB (ISO 13765-5)	%	0,5	ZRNITOST KÖRNLING GRAIN SIZE	mm	0 - 0,3
SPOTŘEBA MATERIÁLU MATERIALBEDARF MATERIAL REQUIRED	kg/dm ³	2,2	ŽÁROVZDORNOST (EN 993-12)			FEUERFESTIGKEIT °C REFRACTORINESS		1800
ROZDĚLÁVACÍ KAPALINA ANMACHFLÜSSIGKEIT MIXING LIQUID	kg/100kg							

CHEMICKÉ SLOŽENÍ-VYZHÁNÝ STAV / CHEMISCHE ANALYSE-GEGLÜHTER SUBSTANZ/ CHEMICAL ANALYSIS-CALCINED SUBSTANCE (%)

Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	P ₂ O ₅		
91	5	0,1	2,5		

FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI / FYZIKALISCHE EIGENSCHAFTEN / PHYSICAL PROPERTIES (ISO 13765-4, ISO 13765-3)

TEPLOTA VÝPALU BRANDITEMPERATUR TEST TEMPERATURE °C	PEVNOST SPOJE V OHYBU KALTBEFESTIGKEIT DER VERBINDUNG FLEXURAL BONDING MPa	STABILITA SPOJE STABILITÄT DER VERBINDUNG JOINT STABILITY Min.
110	min. 4,0	min. 2
800	min. 0,3	
1500	min. 3,6	

OSTATNÍ ÚDAJE / BLEIBENDE ANGABEN / THE OTHERS INFORMATION

DODÁVANÝ STAV: pasta BALENÍ: PE vědra 3lt/7kg SKLADOVATELNOST: 6 měsíců POUŽITÍ: zdění, spojování, těsnění, spárování a ochranné vrstvy pro vysocehlinité hutné a korundové materiály UPOZORNĚNÍ: tmel obsahuje fosfátové pojivo. Je doporučeno po ukončení práce důkladně umýt ruce a ošetřit je běžnými regeneračními prostředky	LIEFERSTAND: Paste VERPACKUNG: PE Eimer 3lt/7kg LAGERFÄHIGKEIT: 6 Monate VERWENDUNG: Mauern, Spachteln, Fügen, Schutzschichten für tonerdereiche und korundhaltige feuerfeste Materialien ZUR BEACHTUNG: Feuerkitt enthält Phosphatbindung. Es ist empfohlen nach der Arbeit mit Kitt die Hände gründlich zu abwaschen und mit gewöhnlichen Regenerationshilfsmitteln dann pflegen	CONDITION: paste PACKING: PE pails 3lt/7kg STORAGE: 6 months USING: Laying, bonding, pointing, sealing, jointing and protective layers for high-alumina and fused or tabular alumina materials. WARNING: Mastic contains phosphate bond. Recommended to wash hands thoroughly and to care for them with usual regenerative helps
--	--	--

7.7.3 Plastické a dusací směsi

- **Ucpávkové hmoty** - uzavírání odpichových otvorů vysokých pecí
- Organicko – keramická vazba (jíl + dehet, příp. pryskyřice apod.)
- Ostřivo: šamot, SiC, grafit
- Doba vytvrzení hmoty potřebná ke spolehlivému uzavření odpichového otvoru činí 2-6 minut, resp. 10–15 min

- **Žlabové dusací hmoty** - výroba a opravy monolitického zdiva železových a struskových žlabů vysokých pecí

TYP dusací hmota TYPE Rammasse TYPE OF PRODUCT ramming mass	SUROVINOVÁ BÁZE zirkon ROHSTOFFBASE Zirkonsilikat MAIN RAW MATERIAL BASE zircon	VAZBA chemická (fosfátová) BINDUNGSART chemisch (phosphatisch) TYPE OF BOND chemical (phosphate)
--	--	---

VŠEOBECNÉ ÚDAJE / ALLOMAINE ANGABEN / GENERAL DATA

KLASIFIKAČNÍ TEPLOTA KLASIFIZIERUNGSTEMPERATUR CLASSIFICATION TEMPERATURE	°C	1600	ZRNITOST KÖRNING GRAIN SIZE	mm	0 - 0,5
SPOTŘEBA MATERIÁLU MATERIALBEDARF MATERIAL REQUIRED	t/m ³	3,4	OBRUSNOST (prEN 993-20) ABREB ABRASION RESISTANCE	cm ³	
			ÚNOSNOST V ŽÁRU (ČSN EN 993-8) DRUCKFEUERBESTÄNDIGKEIT REFRACTORINESS-UNDER-LOAD	°C	1520

CHEMICKÉ SLOŽENÍ / CHEMISCHE ANALYSE / CHEMICAL ANALYSIS (%)

Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	ZrO ₂		
	33	0,4	60		

FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI / FYZIKALISCHE EIGENSCHAFTEN / PHYSICAL PROPERTIES (ČSN P ENV 1402-6)

TEPLOTA VÝPALU BRANDTEMPERATUR TEST TEMPERATURE °C	OBJEMOVÁ HMOTNOST ROHDICHTE BULK DENSITY kg.m ⁻³	PEVNOST V TLAKU KALTDROCKFESTIGKEIT COLD CRUSHING STRENGTH MPa	TRVALÉ DÉLKOVÉ ZMĚNY BLEBENDE LIN. LÄNGERÄNDERUNG PERMANENT LINEAR CHANGE %	ZDÁNĚLNÁ PÓROVITOST OFFENE POROSITÄT APPARENT POROSITY %
110				
200	min. 3400	min. 5		
800	min. 3400	min. 40	max. ±0,4	22
1500	min. 3400	min. 50	max. ±0,6	23

TEPELNÁ VODIVOST / WÄRMELEITFÄHIGKEIT / THERMAL CONDUCTIVITY (ČSN EN 993-14)

					°C
					W.m ⁻¹ .K ⁻¹

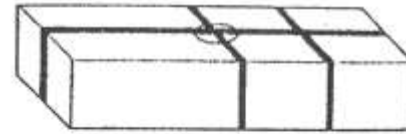
OSTATNÍ ÚDAJE / BLEIBENDE ANGABEN / THE OTHERS INFORMATION

INSTALACE: dusání, vymazávání	VERARBEITUNGSTECHNIK: Stampfen, Schmierern	METHOD OF PLACEMENT: ramming, smearing
----------------------------------	---	---

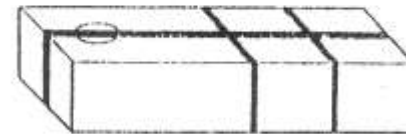
DODÁVANÝ STAV: přímo k použití	LIEFERSTAND: verarbeitungsfertig	SUPPLIED CONDITION: ready for use
BALENÍ: 15 lt / 40 kg vědra	VERPACKUNG: 15 lt / 40kg Eimer	PACKING: 15 lt / 40 kg pail
SKLADOVATELNOST: 6 měsíců	LAGERFÄHIGKEIT: 6 Monate	STORAGE LIFE: 6 months
POUŽITÍ: dusací hmota s vysokou pevností a odolností proti korozi roztavenou sklovinou a struskou k opravám horní stavby sklářských pecí za horka i za studena	VERWENDUNG: Stampfmasse mit hoher Festigkeit und Korosion-beständigkeit gegen den Glasschmelzfluss für die Reparaturen der Obenbau des Glasofens im kalten und auch heissen Zustand	TYPICAL APPLICATIONS: ramming patch mix, with high strength and resistance to corrosion of glassmelt and slag, suitable for hot and cold repairs of the glass furnace superstructure

7.8 Tavené žáromateriály

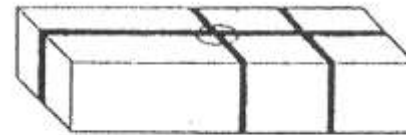
- Minimum pórů (= odolnost proti korozi) → sklářství, metalurgie
- Na bázi Al_2O_3 , na bázi Al_2O_3 - SiO_2 - ZrO_2 , s obsahem Cr_2O_3
- Tavení (min. $1850\text{ }^\circ\text{C}$ v el. obloukových pecích s grafit. nebo molybdenovými elektrodami) → odlévání do forem (kovové, pískové, grafitové)
- **Lunkr** – kritické místo (dutina) – kraj odlitku nebo odříznutí

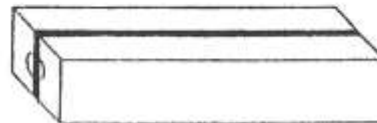
Obr.2.-2a. - Normální způsob odlití a umístění lunkru

Obr.2.-2b. - Lítí na jedné straně kamene

Obr.2.-2c. - Kámen se zmenšeným lunkrem

Obr.2.-2d. - Kámen s částečně odříznutým lunkrem

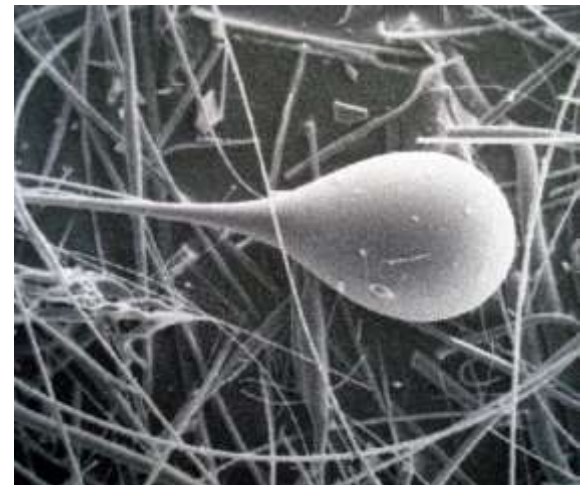
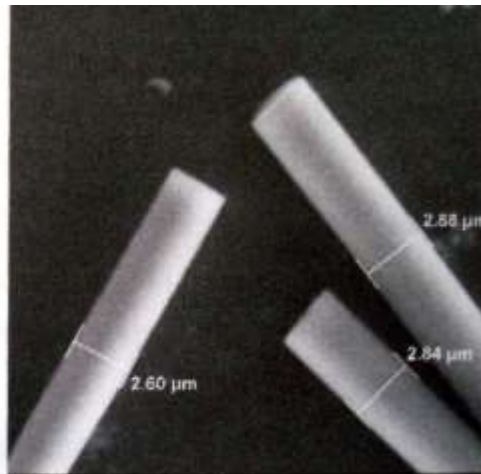
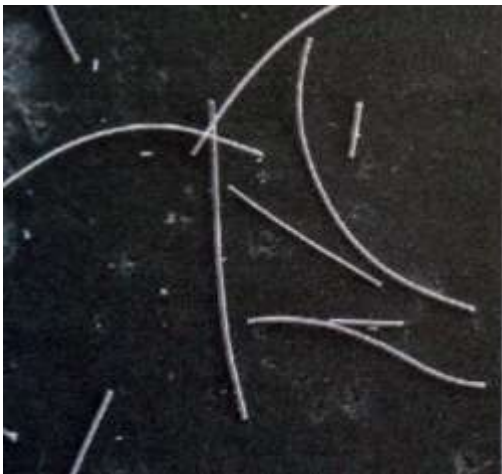
7.9 Vlákenné tepelně izolační žáromateriály

- Z taveniny (nejběžnější)
- Chemickou cestou

7.9.1 Výroba vláken z taveniny

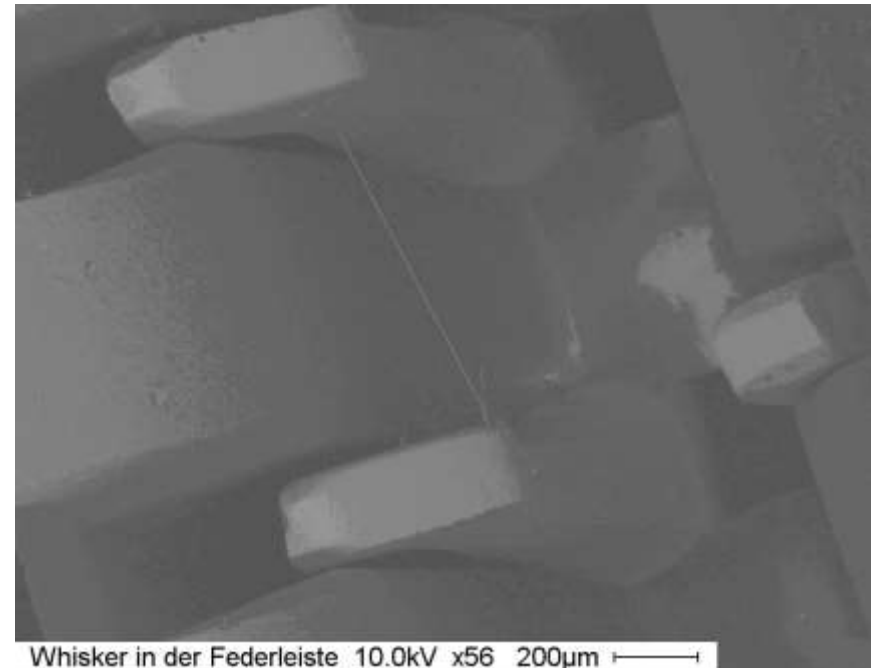
- rozstříkáním nebo rozfukováním.
- vlákna kaolínová a vlákna vysocehlinitá.
- Výchozí surovina: žárovzdorné jíly, kaolíny a různé synteticky připravované směsi SiO_2 a Al_2O_3 v příslušném poměru.
- výpal na šamot → rozemletí.
- Směs se taví při teplotě 1860 - 1960 °C → tavenina rozfoukávána proudem vodní páry (vzduchu) nebo rozstříkována na rotujícím kotouči.
- Vlákna se průměrem liší a mají četné zesílené části – granálie.

7.9.2 Výroba vláken chemickou cestou

- konstantní průměr a neobsahují granálie (oblé tvary)
- vlákna jemně krystalická (tažení z roztoků), vlákna monokrystalická (whiskery).
- **Tažením z roztoků** - vlákna s vysokým obsahem Al_2O_3 (ze směsi solí hliníku a polymerních vláknotvorných látek), vlákna na bázi ZrO_2 a uhlíková vlákna. Protlačování otvory + tepelně zpracovávají.

- **Whiskery** - nitkové monokrystaly $\varnothing$ do 10 nm a délky 0,2 do 1 mm, pro výrobu kompozitních materiálů.

7.9.3 Výrobky ze žárovzdorných vláken

- Základní produkt – volné vlákno (vlna) → rohože, moduly, tvarovky, desky,...
- Vlákná + pojiva na organické nebo anorganické bázi (vodní sklo, žárovzdorné jíly, bentonit, sol SiO_2 nebo Al-P vazba).
- Vláknó s pojivem se tvaruje lisováním, vibračním a vakuovým lisováním, litím ze suspenze nebo vakuováním.

vláknité materiály	Chemická analýza		objemová hmotnost [kg.m ⁻³]	součinitel tepelné vodivosti	součinitel tepelné vodivosti	součinitel tepelné vodivosti	součinitel tepelné vodivosti	klasifikační teplota [°C]
	SiO_2	Al_2O_3		200 °C	600 °C	800 °C	1000 °C	
	[%]	[%]		[W.m ⁻¹ .K ⁻¹]	[W.m ⁻¹ .K ⁻¹]	[W.m ⁻¹ .K ⁻¹]	[W.m ⁻¹ .K ⁻¹]	
rohož	55	45	70	0,075	0,213	0,318	0,523	1260
modul	45	55	180	0,071	0,135	0,204	0,291	1430

	Sibral STANDARD	Sibral SUPER
Klasifikační teplota	1260 °C	1430 °C
Specifické teplo při 900 °C	969 J.kg ⁻¹ .K ⁻¹	
Průměrná tloušťka vláken	do 5 μm	do 5 μm
Obsah organických látek	max. 0,1 % hm.	
Vlhkost při expedici	max. 1,0 % hm.	
Obsah granulí	0,2 - 0,5 mm max. 18 % wt. 0,5 - 1,0 mm max. 2 % wt. nad 1,0 mm max. 0,5 % wt.	
Barva	bílá	
Dodatečná lineární změna s výdrží 4 hodiny na teplotě	při 1200 °C max. 3 %	při 1400 °C max. 3 %
Chemické složení	53 - 55 % SiO ₂ 45 - 47 % Al ₂ O ₃ + ZrO ₂	46 - 48 % SiO ₂ 52 - 54 % Al ₂ O ₃ + ZrO ₂
Objemová hmotnost	160 - 240 kg.m ⁻³	

Metoda žhavého drátu: λ (W.m⁻¹.K⁻¹)

	STANDARD	SUPER
Teplota: °C	180 kg.m ⁻³	180 kg.m ⁻³
200	0,072	0,071
400	0,095	0,094
600	0,139	0,135
800	0,208	0,204
1000	0,307	0,291